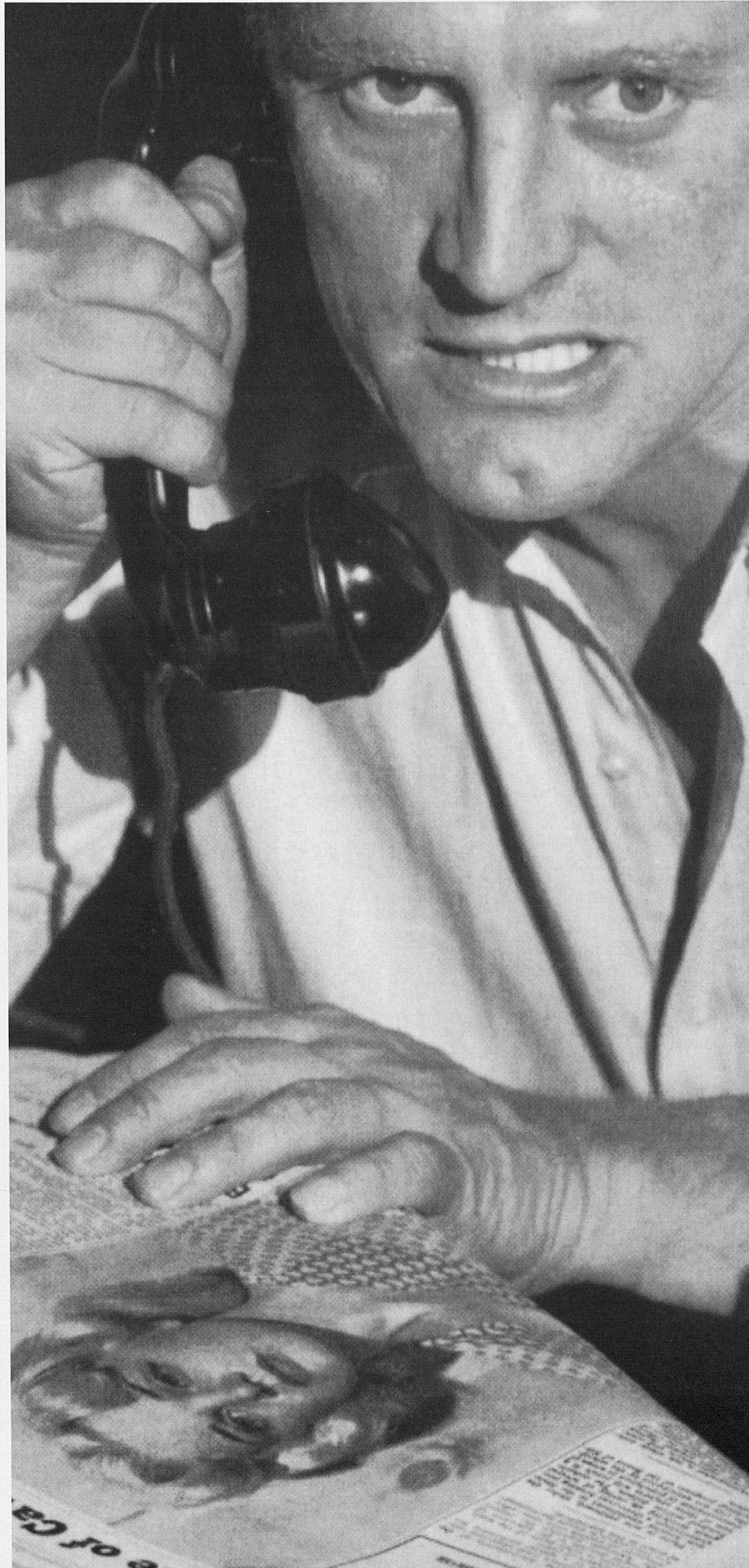

David Gutiérrez

Sempre he suposat que el periodisme s'hauria d'encarregar d'informar a cada persona dels fets rellevants que succeeixen al món. És a dir, l'individu hauria d'acudir als mitjans de comunicació per assabentar-se d'allò que està passant al món i, per consegüent, entendre millor el context sociopolític que l'envolta. Si les coses fossin així, el periodisme seria com un allargament de la mirada de l'individu, que no pot arribar a veure fets que succeeixen lluny del seu espai vital i, per tant, s'ajudaria de plataformes informatives per tenir una visió del món més completa. A més a més, des d'aquestes plataformes, se'ns podrien suggerir diferents visions dels conflictes importants, de manera que cada individu pogués llegir la informació d'experts de diverses procedències que li permetrien formar-se una opinió més ajustada a la realitat. Malauradament, això és una simple suposició. Una bona part del periodisme es continua dedicant a ficcionalitzar la realitat per tal d'obtenir uns beneficis molt concrets (que es tradueixen en poder social i econòmic). Aquest estil de periodisme aconsegueix lligar uns individus que es converteixen en simples titelles dels més poderosos. Afortunadament, no tot a la vida és periodisme malintencionat. Es mantenen mitjans i, més que mitjans, persones, que encara fan el que ells creuen sense sotmetre's a ningú.

Aquesta gent que camina a contracorrent són una magnífica plataforma d'alliberació que tenim tots nosaltres per deslligar-nos de la ficció malintencionada que ens volen fer creure els diaris. Aquests actes de resistència de què parlo es poden trobar al món del periodisme, però també a l'art i, més en concret, al cinema. Sempre resulta alliberador veure una bona pel·lícula, que ens emociï amb un petit tros de vida, que ens expliqui situacions de les quals puguem aprendre a través d'aquesta estranya barreja entre emoció, sons i colors que és el setè art. El cinema, com d'altres experiències, aconsegueix evadir-nos i posar-nos en contacte amb un món tan real i tan irreal al-

hora, que actua molt sovint de forma terapèutica perquè ens mostra alguna situació des d'un punt de vista absolutament nou. I és en aquest moment quan el cinema més ens allibera, perquè ens permet allunyar-nos de la realitat quotidiana i veure-ho tot a través dels ulls d'una altra persona.

Encara que semblin experiències tan llunyanes, tractarem de veure com es relacionen el periodisme i el cinema. Hi ha multitud de pel·lícules en les quals, d'una manera o altra, es tracta el periodisme. En aquest ampli ventall de films, hi podem trobar tot tipus de tractaments. El fet que ambdues activitats tractin, en major o menor mesura, de representar alguna forma de realitat uneix de forma clau el periodisme i el cinema. Arran d'això, hi ha multitud d'històries per les quals hi pul·lulen personatges que treballen de periodistes, encara que això no repercuteixi decisivament en la columna vertebral de l'obra. Aquest cas el podem veure exemplificat a través

d'una joia com *Al final de la escapada*, de Jean-Luc Godard, en què el fantàstic creador francès converteix Jean Seberg en una inquieta periodista que es guanya la vida venent diaris als Camps Elisis de París. En aquesta mateixa pel·lícula, podem veure l'elevat grau de poder que té una premsa que s'encarrega de complementar perfectament les autoritats. Tots dos van junts a la recerca de l'anàrquic heroi interpretat per Jean-Paul Belmondo.

Hi ha moltes altres pel·lícules en les quals el periodisme o, alguns dels seus derivats, es converteix en un eix significatiu molt important. És aquest el cas de Billy Wilder, que va aplicar la seva habitual ironia, sempre acompanyada d'un enginy revelador, al món del periodisme en films com *Primera plana* o *El gran carnaval*. També Fritz Lang s'hi va enfrontar cara a cara amb *Mientras Nueva York duerme*. El director alemany posa en escena els seus jocs de llums i ombres per explicar-nos una experiència tan fosca

com la recerca de poder a través del periodisme d'uns pseudogàngsters que volen fer creure al seu entorn que actuen de manera transparent. Lang (com Coppola faria anys després amb *El Padrino*) parla de la necessitat que té l'home de sentir-se poderós i de com pot arribar a encegar l'individu aquest impuls irracional cap al poder i la vanitat.

Com podem veure, la mirada de grans directors com Wilder, Lang o Mann (recordem *El dilema*) posa l'accent en la dubtosa legitimitat que tenen els mitjans que ha usat el periodisme per aconseguir aquest poder. Malauradament, són molts els que corren per les redaccions dels diaris (ja sigui dins o fora de la pantalla) disposats a vendre la seva ànima al diable. Per sort, gent com Lang, Wilder, Mann o, fins i tot, Godard, fan pel·lícules que ens serveixen de contrapunt a la submissió que busquen de nosaltres aquests perillosos "fausts" que dominen el món. ■

Billy Wilder dirigint a Walter Matthau.